

INDICAȚII METODOLOGICE privind cercetarea statistică

IND TS – Indicatori pe termen scurt în industrie

1. DISPOZIȚII GENERALE

1.1. **Scopul cercetării** constă în realizarea de statistici armonizate conform Regulamentelor Uniunii Europene nr.1165/1998 și 1158/2005 privind indicatorii pe termen scurt privind activitățile industriale, desfășurate de către întreprinderile de pe teritoriul Republicii Moldova.

1.2. **Sfera de cuprindere:** Cercetarea statistică este lunară și se referă la întreprinderi cu activitatea principală cuprinsă în secțiunile CAEM-2: B – Industria extractivă, C – Industria prelucrătoare, D – Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, E – Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare.

1.3. **Chestionarul IND TS** – Indicatori pe termen scurt în industrie se completează lunar, se semnează de către conducător și se aplică ștampila întreprinderii.

1.4. Chestionarul se completează **pe total întreprindere**, inclusiv pe subdiviziunile sale structurale (filiale, reprezentanțe, unități de producere, magazine proprii, etc.).

1.5. **Indicatorii valorici** se înscriu cu zecimale (cu o cifră după virgulă).

1.6. **Compartimentul „Date de identificare”** se completează cu informații referitoare la identificarea întreprinderii.

2. DEFINIȚII, CLASIFICĂRI ȘI NOMENCLATOARE UTILIZATE

2.1. **Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei - 2 (CAEM-2)** aprobat prin Ordinul Biroului Național de Statistică nr. 28 din 07.05.2019 se aplică în toate domeniile de activitate economică și socială și este obligatoriu pentru toate întreprinderile cu statut de persoană fizică sau juridică.

2.2. **Noțiunile** utilizate în prezentele indicații metodologice semnifică:

Întreprinderea reprezintă o unitate organizațională de producție de bunuri sau servicii, care beneficiază de autonomie decizională, preponderent pentru asigurarea resurselor sale curente. O întreprindere poate exercita una sau mai multe activități economice în una sau mai multe locații.

O **activitate economică** are loc atunci când prin combinația de resurse – capital, forță de muncă, resurse financiare, fluxuri de informații – se realizează bunuri sau servicii. În practică, unitățile economice pot efectua mai multe activități economice, fiind necesară identificarea activității principale pentru a încadra unitatea într-o clasă de activitate (patru cifre) potrivit clasificării CAEM-2.

Activitatea principală¹ este cea activitate care contribuie în cea mai mare măsură la valoarea adăugată totală a întreprinderii¹.

Activități secundare sunt acele activități, care produc bunuri și servicii destinate terților, contribuie în măsură mai mică la valoarea adăugată a întreprinderii și nu constituie activitate principală.

2.3. În cazul în care o întreprindere, pe lângă activitatea principală, desfășoară mai multe activități secundare pentru care ține contabilitate distinct, atunci întreprinderea trebuie să furnizeze date afiș pentru activitatea principală cât și pentru cele secundare.

3. CAPITOLUL CA “CIFRA DE AFACERI (VENITUL DIN VÎNZĂRI)”

3.1. **Cifra de afaceri (venitul din vânzări)** reprezintă suma veniturilor obținute din vânzarea produselor, mărfurilor, prestarea serviciilor și executarea lucrărilor, provenite atât din activitatea principală, cât și din activitățile secundare, exercitate de întreprindere în perioada de referință. Acest indicator constituie suma rulajului creditor al contului 611 “Venituri din vânzări”.

3.2. În cifra de afaceri (venitul din vânzări) **nu se includ:**

- TVA și alte impozite deductibile similare legate de cifra de afaceri (venitul din vânzări);
- venitul din vânzarea altor active curente (rulajul creditor al contului 612 “Alte venituri din activitatea operațională”);
- venitul din vânzarea activelor pe termen lung și activități investiționale (rulajul creditor al contului 621 „Venituri din activitatea de investiții”);
- alte venituri din activitatea financiară, venituri excepționale (622 „Venituri din activitatea financiară”, 623 „Venituri excepționale”);
- valoarea ambalajelor restituite după livrare.

3.3. Cifra de afaceri (venitul din vânzări) pe destinații (piața internă/externă) se divizează în funcție de țara de reședință a beneficiarilor de vânzări la primul stadiu de comercializare.

4. SUBCAPITOLUL E “COSTUL DE PROCURARE A RESURSELOR ENERGETICE”

4.1. **Subcapitolul E „Costul de procurare a resurselor energetice”** se completează de întreprinderile cu genurile principale de activitate D 35, “Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat” sau E 36 „Captarea, tratarea și distribuția apei”.

4.2. În rd. 20 „Costul de procurare a energiei electrice, termice, gazelor și apei pentru cantitățile distribuite” se indică costul de procurare a energiei electrice, termice, gazelor și apei pentru cantitățile distribuite.

¹ În caz de neclarități privind modul de atribuire a genului de activitate conform CAEM-2, rugăm să contactați specialiștii organului de statistică

5. CAPITOLUL PROD „PRODUSE ȘI SERVICII CU CARACTER INDUSTRIAL”

5.1. **Capitolul PROD se completează** de către unitățile industriale care realizează nemijlocit procesul de producție. În unele cazuri, când activitatea secundară industrială a unei întreprinderi din alte sectoare, este considerabilă, unitatea respectivă poate fi inclusă în cercetarea IND TS. De exemplu: întreprinderi avicole (genul principal de activitate al căroră este agricultura), care produc o cantitate considerabilă de carne de pasăre (produs industrial) pot fi incluse în cercetare la capitolul PROD.

Notă. Capitolul PROD se completează numai de către unitățile industriale care realizează nemijlocit procesul de producție. Întreprinderile, care comandă altei întreprinderi producția (fabricarea produsului finit) din materia primă oferită acesteia gratuit și care achită pentru aceasta costul serviciilor de procesare sau prelucrare, nu completează capitolul PROD.

5.2. Datele se indică în unitățile de măsură din nomenclatorul PRODMOLD (lista 2013).

5.3. **În col.1 „Stoc la începutul lunii”** se indică cantitatea produsului finit aflat în stoc la începutul lunii raportoare. În situațiile clasice, acesta, este identic cu indicatorul „Stoc la sfârșitul lunii” precedente (col. 10 a Cap. PROD pentru luna precedentă celei de raport).

5.4. **În col.2 “Produse fabricate în luna curentă (de raportare)”** se indică cantitatea fabricată în luna de raportare, indiferent de destinația lor.

Produse fabricate (finite) sunt produsele a căror prelucrare a fost finisată (din materia primă, materialele, subansamblele și piesele din producție proprie și achiziționate, precum și cele ale clienților oferite gratuit) și care corespund condițiilor tehnice, standardelor sau condițiilor contractuale.

5.5. **În col. 4 “Consumul intern productiv”** se indică cantitatea de produse (semifabricate de producție proprie), definite printr-un cod PRODMOLD (lista 2013) distinct, care se consumă în aceeași întreprindere, în cadrul unui proces tehnologic industrial, în scopul obținerii unui nou produs industrial, la fel definit printr-un cod PRODMOLD (lista 2013) (de exemplu producerea făinei, care ulterior se utilizează de către întreprindere pentru producerea pâinii).

5.6. **În col. 5, 7, „Livrat (facturat și expedit)”**, **cantitate** se indică cantitatea produselor livrate pe direcții (piața internă/piața externă) care a fost:

- vândută terților, și/sau;
- fabricată din materia primă a clientului care a fost expedită acestuia în luna raportoare.

5.7. **În col. 6, 8 „Valoare, mii lei”** se indică valoarea fără TVA și accize a:

- produselor vândute (livrate);
- serviciilor prestate clienților pentru cantitățile de produse finite fabricate din materialele acestuia – pentru întreprinderile care prelucrează materia primă a clientului;
- producției/serviciilor facturate, fără TVA și accize – pentru întreprinderile din sectorul energetic, care realizează activitatea de distribuție a energiei electrice, termice, gazelor și apei.

5.8. Pentru produsele livrate, serviciile prestate pe piața externă valoarea este exprimată în lei MDL, recalculată conform cursului de schimb oficial al BNM la momentul livrării produselor.

5.9. **În col. 9 „Alte ieșiri”** se indică cantitatea produselor ieșite sub altă formă decât cele indicate în col. 4, 5, 7 (produse finite incluse în componența activelor pe termen lung, consumate pentru necesitățile întreprinderii, ieșite către alte sectoare neindustriale ale întreprinderii, constatate lipsă la inventariere, deteriorate, alterate, nimicite, etc.)

5.10. **În col. 10 „Stoc la sfârșitul lunii”** – se indică cantitatea produsului finit aflat în stoc la sfârșitul lunii raportoare. În situațiile clasice, acesta este trecut la col. 1 „Stoc la începutul lunii” a lunii următoare celei de raport.

Notă: Indicatorii valorici (în col. 2 (valoarea serviciilor prestate), 6, 8) se indică în mii lei cu zecimală, restul coloanelor - în etalon natural.

5.11. **În rd. 100 „Costul materiei prime prelucrate a clientului, total, mii lei”** se indică (col. 2) costul total al materiei prime prelucrate a clienților în luna raportoare utilizate pentru fabricarea produselor.

5.12. **În rd. 200 „Valoarea totală a producției, în prețuri curente (de livrare), mii lei”** - se indică în col. 2 valoarea totală a producției fabricate în prețuri curente de livrare; și în col. 6, 8 - valoarea totală a producției livrate (serviciilor prestate) pe destinații: piața internă și piața externă.

5.13. Produs ele executate cu materialele clienților (interni și externi), care reprezintă producția în lohn sau procesare, se înscriu pe rând aparte.

5.14. Informația cu privire la produse se prezintă în modul următor:

- pentru cantitatea produsului fabricat din materialele proprii ale întreprinderii, în coloana D se indică unitatea de măsură din nomenclatorul PRODMOLD (lista 2013), iar în coloana C – cifra **1**;
- pentru cantitatea produsului fabricat din materialele clientului, în coloana D se indică unitatea de măsură din nomenclatorul PRODMOLD (lista 2013), iar în coloana C – cifra **2**;

Notă: Exemplu de completare a capitolului PROD „Produse și servicii cu caracter industrial” este dat la sfârșitul indicațiilor metodologice a cercetării.

Exemplu: Modul de completare a **Cap. PROD:** „Produse și servicii cu caracter industrial”

Întreprinderea **A** dispune de 30 tone de făină albă de grâu de producție proprie la începutul lunii ianuarie. În luna ianuarie întreprinderea a produs 250 de tone de făină albă de grâu, din care 245 tone din materia primă proprie și 5 tone de făină albă de grâu pentru clientul **B** din materia primă a acestuia. Valoarea serviciilor prestate întreprinderii **B** pentru fabricarea a 5 tone de făină albă de grâu a constituit 2,0 mii lei. În aceeași lună întreprinderea **A** a fabricat 97 tone pâine de grâu pentru care a folosit 90 tone de făină albă de producție proprie. În luna ianuarie întreprinderea **A** a:

- vândut 40 tone de făină albă de grâu în valoare de 100,0 mii lei (fără TVA);
- vândut 97 tone de pâine de grâu în valoare de 641,0 mii lei (fără TVA);
- expediat întreprinderii **B** 5 tone de făină fabricată la comanda acestuia.

Costul materiei prime prelucrate a întreprinderii **B** constituie 10,0 mii lei. Valoarea totală a producției fabricate în luna ianuarie curent - 1035,5 mii lei.

mii lei. Datele se înscriu cu o zecimală

Codul produsului conform PRODMOLD (lista 2013)	Denumirea produsului (serviciului) industrial conform Nomenclatorului PRODMOLD (lista 2013)	Nr. rd. 1 2	Unit. de măsură	Stoc la începutul lunii	Produse fabricate (servicii executate) în luna de raport	Ieșiri de producție (servicii) (din col. 1 și 2)					Stoc la sfârșitul lunii (col.1+2) – (col.4+5+7+9)	Fabricat în luna precedentă	
						Consum intern productiv	Livrat (facturat și expedit)						Alte ieșiri
							pe piața internă		pe piața externă				
							Cantitate	Valoare, mii lei	Cantitate	Valoare, mii lei			
A	B	C	D	1	2	4	5	6	7	8	9	10	11
100	Costul materiei prime prelucrate a clientului, total, mii lei	×	×	×	10,0	×	×	×	×	×	×	×	×
200	Valoarea totală a producției fabricate, mii lei	×	×	×	1035,5	×	×	743,0	×		×	×	×
106121001	inclusiv produsele: Făină albă de grâu	1	t	30,0	245,0	90	40,0	100,0				145,0	
106121001	Făină albă de grâu	2	t		5,0		5,0	2,0					
106121002	Pâine de grâu	1	t		97,0		97,0	641,0					

Explicație: În luna ianuarie întreprinderea **A** va completa **Cap. PROD** în felul următor:

1) Făină albă de grâu fabricată din materie primă proprie:

- In col. A se indică codul produsului finit, în col. B denumirea acestuia, iar în col. D unitatea de măsură conform Nomenclatorului de produse și servicii industriale PRODMOLD (lista 2013);
- In col. C - cifra 1, ceea ce reprezintă fabricarea produsului finit din materia primă proprie;
- In col. 1 – cantitatea făinii albe de grâu de producție proprie la începutul lunii ianuarie (30 tone)
- In col. 2 – cantitatea de făină albă de grâu fabricate în luna ianuarie din materie primă proprie (245 tone);
- In col. 4 - cantitatea de făină albă de grâu de producție proprie utilizată pentru fabricarea pâinii albe de grâu (90 tone);
- In col. 5 - cantitatea de făină albă de grâu de producție proprie vândută terților pe piața internă (40 tone)
- In col. 6 - valoarea de vânzare (fără TVA) a făinii albe de grâu de producție proprie vândută terților pe piața internă (100,0 mii lei);
- In col. 10 - cantitatea făinii albe de grâu de producție proprie la sfârșitul lunii ianuarie (145 tone)

2) Făină albă de grâu fabricată din materie primă a clientului:

- In col. A se indică codul produsului finit, în col. B denumirea acestuia, iar în col. D unitatea de măsură conform Nomenclatorului de produse și servicii industriale PRODMOLD (lista 2013);
- In col. C - cifra 2, ceea ce reprezintă fabricarea produsului finit din materia primă a clientului;
- In col. 2 – cantitatea de făină albă de grâu fabricată în luna ianuarie din materia primă a clientului (5 tone);
- In col. 5 - cantitatea de făină albă de grâu fabricată în luna ianuarie din materia primă a clientului transmisă acestuia (5 tone)
- In col. 6 - valoarea serviciilor (fără TVA) de prelucrare a făinii albe de grâu a clientului (2,0 mii lei);

3) Pâine de grâu fabricată din materie primă proprie:

- In col. A se indică codul produsului finit, în col. B – denumirea acestuia, iar în col. D – unitatea de măsură conform Nomenclatorului de produse și servicii industriale PRODMOLD (lista 2013);
- In col. C - cifra 1, ceea ce reprezintă fabricarea produsului finit din materia primă proprie;
- In col. 2 – cantitatea de pâine de grâu fabricată în luna ianuarie din materia primă proprie (97 tone);
- In col. 5 - cantitatea de pâine de grâu vândută terților pe piața internă (97 tone)
- In col. 6 - valoarea de vânzare (fără TVA) a pâinii de grâu de producție proprie vândută terților pe piața internă (641,0 mii lei);

Notă: Întreprinderea **B** nu completează **cap. PROD** pentru produsele finite executate de întreprinderea **A**.